Tranzacțiile cu produse accizabile pe teritoriul Uniunii Europene desfășurate complet digital. Care sunt noutățile?

Autori:

- ***Mihai Petre, Director, Comerţ Internaţional, EY România***
- ***Cosmin Dincă, Manager, Comerţ Internaţional, EY România***

Au trecut aproape două luni de când Statele Membre (inclusiv România) au început să aplice noile reguli privind tranzacțiile cu produse accizabile (cu acciza plătită) care circulă pe teritoriul Uniunii Europene. Mai precis, mișcările de produse accizabile (de exemplu, tutun, alcool, produse energetice) pentru care accizele au fost plătite în Statul Membru de expediție sunt procesate digital prin platforma electronică EMCS (Excise Movement and Control System) până la locul de destinație de pe teritoriul Uniunii Europene.

Până recent, procedura digitală era disponibilă numai pentru circulația produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize. În cazul produselor accizabile având acciza plătită, vechea procedură presupunea utilizarea unui formular fizic pe hârtie, denumit „document de însoțire simplificată/DIS”, înlocuit în prezent de „documentul simplificat electronic de însoțire” (e-SAD), depus digital prin sistemul EMCS.

Noua procedură este aplicată și în România (obligatoriu începând cu 13 februarie 2023) în baza unui set de reguli și autorizații noi pe care operatorii economici trebuie să le respecte/obțină. De exemplu, cei care doresc să recepționeze în România produse având acciza plătită în alt Stat Membru

trebuie să se autorizeze ca „destinatar certificat” în România. În oglindă, cei care doresc să expedieze din România produse accizabile având acciza plătită către alt Stat Membru trebuie să se autorizeze ca „expeditor certificat”.

Fiecare tip de autorizație vine cu reguli și condiții specifice de îndeplinit (de exemplu, puncte de lucru înregistrate la Registrul Comerțului aferente spatiilor de recepție/expediție, rezervoare verificate metrologic, în cazul produselor energetice care circulă în vrac, garanții care să acopere plata accizelor, absenţa datoriilor față de bugetul de stat, autorizații de acces la sistemul EMCS, efectuarea de rapoarte de primire/expediție).

Noul sistem digital își propune să simplifice pașii de urmat de către operatorii economici în cadrul tranzacțiilor cu astfel de produse, deși utilizarea lui presupune inițial parcurgerea unor etape de autorizare mai extinse decât cele din vechea procedură pe hârtie (unde nici o autorizație nu era necesară). De asemenea, acesta permite autorităților să lupte mai ușor împotriva evaziunii fiscale în speranța că procesarea și validarea în timp real a mișcărilor, expedierii și recepționării acestor produse accizabile vor atinge acest obiectiv.

De la intrarea în vigoare a noii proceduri digitale (13 februarie 2023) și până în prezent s-au creat întârzieri și blocaje în lanțurile de aprovizionare cu astfel de produse, atât din cauza neobținerii la timp a autorizațiilor mai sus menționate, cât și implementării târzii a unor norme legislative de aplicare a procedurilor de autorizare la nivelul Statelor Membre. Un lucru este cert, procedura este una nouă atât pentru autorități (care autorizează și monitorizează mișcările), cât și pentru operatorii economici care trebuie să se adapteze în timp util, fără să creeze discrepanțe majore în lanțul de aprovizionare.